

ΚΑΚΟΣ

κακός, -ή κ. -ιά, -ό, επίθ. [*<αρχ. κακός*], κακός. **1.** (για πρόσωπα) που κατέχεται από κακία, ο μοχθηρός, ο επίβουλος, ο ανήθικος: «κακός άνθρωπος». **2.** που είναι ανυπάκουος, άτακτος: «είναι πολύ κακό παιδί». **3.** που είναι κατώτερος σε αξία ή σε ποιότητα: «μην τον εμπιστεύεσαι, γιατί είναι κακός τεχνίτης». **4.** (για πράγματα) που είναι ευτελής, ελαττωματικός: «κακή κατασκευή». **5.** (για καταστάσεις) που είναι επικίνδυνος, δυσμενής, δυσάρεστος, ενοχλητικός: «κακή συγκυρία». **6.** το αρσ. ως ουσ. **ο κακός**, ηθοποιός που έχει ειδικότητα να ενσαρκώνει ρόλους κακών ηρώων: «ο Σπύρος Καλογήρου υπήρξε για ένα διάστημα ο κακός του ελληνικού κινηματογράφου». **7α.** το θηλ. ως ουσ. **η κακιά**, ηθοποιός που έχει ειδικότητα να ενσαρκώνει ρόλους κακών ηρωίδων: «η Τασώ Καββαδία υπήρξε η χαρακτηριστική κακιά του θεάτρου και του ελληνικού κινηματογράφου». **β.** χαρακτηρίζει τον πούστη: «τι λες, μουρή κακιά, τόση ώρα και δεν καταλαβαίνω αυτά τα καλιαρντά σου!». **γ.** (για ασθένειες) στα παλιότερα χρόνια θεωρούνταν η φυματίωση ή η σύφιλη, ενώ στη σύγχρονη εποχή ο καρκίνος: «έχει την κακιά, έξω από δω, κι αργοπεθαίνει ο φουκαράς!». **8α.** το ουδ. ως ουσ. **το κακό**, ό,τι είναι αντίθετο προς το σωστό, το ηθικό, το θρησκευτικά ή το κοινωνικά παραδεκτό: «το κακό τιμωρείται». **β.** ζημιά, βλάβη, φθορά: «πρόσεχε μην πάθεις κανένα κακό, γιατί πολύ ξανοίγεσαι στη δουλειά σου». **γ.** ο θόρυβος, η αναταραχή: «να δεις κακό εσύ στη διαδήλωση, μόλις εμφανίστηκαν τα Μ.Α.Τ.». **δ.** το δυστύχημα: «πού έγινε το κακό;». **ε.** το έγκλημα, η δολοφονία: «πάνω στα νεύρα του και καθώς είχε το μαχαίρι στο χέρι, δεν άργησε να γίνει το κακό». (Λαϊκό τραγούδι: *ήλιε φονιά πώς άφησες να γίνει το κακό, σκοτώσανε το σταυραετό και τον αυγερινό, κάτω στο σταυροδρόμι σκοτώσανε το νιο*). **στ.** (για ασθένειες) βλ. 7γ. **9.** το ουδ. στον πλ. ως ουσ. **τα κακά** (βλ. λ.). Επίρρ. **κακά**, **α.** όχι ευχάριστα, άσχημα: «όλοι πέρασαν κακά σ' αυτή την εκδρομή». **β.** **κακώς** (βλ. λ.). (Ακολουθούν 265 φρ.)

- *αβάσταχτο κακό της πεθεράς η γκρίνια*, βλ. λ. [πεθερά](#).

- *άγγελος κακών*, βλ. λ. *άγγελος*.

- *ακούω κακά λόγια*, βλ. λ. [λόγος](#).

- *αναγκαίο κακό*, δυσάρεστη ή ενοχλητική κατάσταση που δεν μπορούμε να αποφύγουμε, προκειμένου να πετύχουμε κάποιο σκοπό μας: «για να χτίσω το σπίτι, κρίθηκε αναγκαίο κακό να κόψουν τα περισσότερα δέντρα που υπήρχαν μέσα στο οικόπεδο».

- *αναγκαίο κακό*, είναι υποφερτό, από τη στιγμή που δεν μπορούμε να αποφύγουμε κάποια δυσάρεστη ή ενοχλητική κατάσταση προκειμένου να πετύχουμε κάποιο σκοπό μας, τότε αυτή μας είναι πιο υποφερτή: «έπρεπε ν' αποχωριστώ το γιο μου, γιατί έπρεπε να σπουδάσει στο εξωτερικό, αλλά, βλέπεις, αναγκαίο κακό, είναι υποφερτό».

- *ανάθεμά το το μουνί πόσα κακά που σέρνει*, βλ. λ. [μουνί](#).

- *άντε μουρή κακιά!* ειρωνικό ή κοροϊδευτικό πείραγμα σε πούστη, που βλέπουμε να περνάει από μπροστά μας. Συνοδεύεται από ταυτόχρονη χειρονομία με την παλάμη διπλωμένη προς τα μέσα ή πεταγμένη προς τα έξω, σπάσιμο της μέσης, και είναι όλη αυτή η κίνηση μια προσπάθεια μίμησης των γυναικείων χειρονομιών.

- *απ' το κακό στο χειρότερο*, απάντηση στην ερώτηση κάποιου *πώς πας* ή *πώς τα πας* ή *πώς πάνε τα πράγματα*, και έχει την έννοια πως γενικά η δουλειά μας, οι υποθέσεις μας ή ζωή μας συνεχώς επιδεινώνεται.

- *από κακή μου σύμπτωση*, βλ. λ. [σύμπτωση](#).

- *άσε με στο κακό μου το χάλι* ή *άσε με στα κακά μου τα χάλια*, βλ. λ. [χάλι](#).

- *άσπρα μαλλιά στην κεφαλή, κακά μαντάτα Νικολή*, βλ. λ. [μαλλί](#).

- *άσπρα μαλλιά της κεφαλής, κακά μαντάτα της ψωλής*, βλ. λ. [μαλλί](#).

- άσπρα μαλλιά του κεφαλιού, κακά μαντάτα του μουνιού, βλ. λ. [μαλλί](#).
- άφρισε απ' το κακό του, οργίστηκε πάρα πολύ, έγινε έξω φρενών: «μόλις του ανακοίωσαν πως δε θα 'παιρνε το πριμ που του είχαν υποσχεθεί, άφρισε απ' το κακό του».
- βαδίζω στον κακό δρόμο ή βαδίζω τον κακό δρόμο ή βαδίζω στο δρόμο του κακού ή βαδίζω το δρόμο του κακού, βλ. λ. [δρόμος](#).
- βάζω το κακό με το μυαλό μου ή βάζω το κακό στο μυαλό μου, βλ. λ. [μυαλό](#).
- βάζω το κακό με το νου μου ή βάζω το κακό στο νου μου, βλ. λ. [νους](#).
- βγάζω τη χρυσή απ' το κακό μου, βλ. λ. [χρυσή](#).
- βγήκε σε κακό, (γενικά) λέγεται για ενέργεια ή προσπάθεια που είχε αντίθετο αποτέλεσμα από το αναμενόμενο: «αποθήκευε ο κόσμος τρόφιμα λόγω των αναμενόμενων αυξήσεων, αλλά η ενέργειά τους αυτή βγήκε σε κακό, γιατί τα πιο πολλά τρόφιμα χάλασαν».
- βλέπω με κακό μάτι (κάποιον ή κάτι), βλ. λ. [μάτι](#).
- βράζω απ' το κακό μου, είμαι πολύ αγανακτισμένος, πολύ εκνευρισμένος, είμαι εκτός εαυτού: «πώς να μη βράζω απ' το κακό μου μ' όλες αυτές τις αδικίες που βλέπω να γίνονται γύρω μου;».
- βρέθηκε σε κακή μέρα, (για αθλητικές ομάδες, ιδίως ποδοσφαίρου ή μπάσκετ) βλ. λ. [μέρα](#).
- βρίσκεται σε κακά χάλια ή βρίσκεται σε κακό χάλι, (για αντικείμενα ή μηχανήματα), βλ. λ. [χάλι](#).
- βρίσκεται σε κακά χέρια, βλ. λ. [χέρι](#).
- βρίσκεται σε κακή κατάσταση, (για αντικείμενα ή μηχανήματα) βλ. λ. [κατάσταση](#).
- βρίσκομαι σε κακά χάλια ή βρίσκομαι σε κακό χάλι, βλ. λ. [χάλι](#).
- βρίσκομαι σε κακή κατάσταση, βλ. λ. [κατάσταση](#).
- βρίσκομαι σε κακή μέρα, βλ. λ. [μέρα](#).
- βρίσκομαι στις κακές μου, βλ. φρ. είμαι στις κακές μου.
- για κακή μου τύχη, βλ. λ. [τύχη](#).
- για καλό και για κακό, βλ. λ. [καλός](#).
- για το κακό το μάτι, βλ. λ. [μάτι](#).
- γίνομαι κακός, αναγκάζομαι να συμπεριφερθώ αυστηρά: «μη γίνεσαι κακός για ένα τόσο δα λαθάκι που έκανα!».
- γίνομαι κακός γιαράς, βλ. λ. [γιαράς](#).
- δε βλέπω με κακό μάτι (κάποιον ή κάτι), βλ. λ. [μάτι](#).
- δεν είναι κακό, απάντηση στην ερώτηση κάποιου πώς κρίνουμε ή πώς μας φαίνεται κάτι και έχει την έννοια πως είναι ανεκτό, πως είναι κάπως καλό.

- δεν ξέρει τα τρία κακά της μοίρας του, βλ. λ. [μοίρα](#).
- δεν υπάρχει κακός λόγος, όταν ξέρεις πώς να τον πεις, κι άσχημο φαγητό, όταν ξέρεις να το μαγειρέψεις, βλ. λ. ξέρω.
- δίνω το κακό παράδειγμα, βλ. λ. παράδειγμα.
- έβγαλα κακό όνομα, βλ. λ. [όνομα](#).
- έγινε μεγάλο κακό, δημιουργήθηκε μεγάλος θόρυβος, μεγάλη αναταραχή, μεγάλη φασαρία, έγινε άγρια συμπλοκή και υπήρξαν τραυματισμοί, ακόμη και θάνατοι: «μόλις οι δυο παρέες αρπάχτηκαν στα χέρια, έγινε μεγάλο κακό μέσα στο μαγαζί || έγινε μεγάλο κακό στη διαδήλωση και τ' ασθενοφόρα πήγαιναν κι έρχονταν».
- έγινε πολύ κακό για το τίποτα, δημιουργήθηκε μεγάλη φασαρία, μεγάλη αναταραχή, χωρίς σπουδαίο λόγο: «κανείς δεν ξέρει γιατί αρπάχτηκαν, πάντως όλοι συμφωνούν πως έγινε πολύ κακό για το τίποτα».
- έγινε πράσινος απ' το κακό του, βλ. φρ. *πρασίνισε απ' το κακό του*.
- είδα κακό όνειρο, βλ. λ. [όνειρο](#).
- είμαι σε κακή κατάσταση, βλ. λ. [κατάσταση](#).
- είμαι στις κακές μου, **α.** βρίσκομαι σε κακή ψυχολογική κατάσταση, έχω τα νεύρα μου: «όταν είμαι στις κακές μου, δε θέλω να μ' ενοχλεί κανένας». **β.** βρίσκομαι σε κακή οικονομική κατάσταση: «μη μου ζητάς ούτε ευρώ, γιατί αυτόν το μήνα είμαι στις κακές μου».
- είμαι στο κακό μου το χάλι ή είμαι στα κακά μου τα χάλια, βλ. λ. [χάλι](#).
- είναι άνθρωπος κακής πίστης, βλ. λ. [πίστη](#).
- είναι απ' τους κακούς ή είναι με τους κακούς, είναι παράνομος, είναι άνθρωπος του υποκόσμου: «αυτόν πρέπει να τον φοβάσαι, γιατί είναι απ' τους κακούς». Πέρασε σε κοινή χρήση από τα αστυνομικά έργα.
- είναι κακή η κατάσταση, βλ. λ. [κατάσταση](#).
- είναι κακή η κατάστασή του, βλ. λ. [κατάσταση](#).
- είναι κακή (η) μέρα, βλ. λ. [μέρα](#).
- είναι κακιά αρρώστια, βλ. λ. αρρώστια.
- είναι κακιά γλώσσα, βλ. λ. [γλώσσα](#).
- είναι κακιά καρδιά, βλ. λ. καρδιά.
- είναι κακιά πεθερά, βλ. λ. [πεθερά](#).
- είναι κακιά φάρα, βλ. λ. φάρα.
- είναι κακιά ψυχή, βλ. λ. ψυχή.
- είναι κακό στόμα, βλ. λ. στόμα.
- είναι κακός (ο) καιρός, βλ. λ. [καιρός](#).

- είναι καλός (ο) καιρός, βλ. λ. [καιρός](#).
- είναι μαμ, κακά και νάνι, βλ. λ. [μαμ](#).
- είναι μόνο φιγούρα και κακό ή είναι όλο(ς) φιγούρα και κακό, βλ. λ. [φιγούρα](#).
- είναι ο κακός μου δαίμονας, βλ. λ. [δαίμονας](#).
- είναι όλο(ς) ιδέα και κακό, βλ. λ. ιδέα.
- είναι σε κακά χέρια, βλ. λ. [χέρι](#).
- είναι σε κακή κατάσταση, (για αντικείμενα ή μηχανήματα) βλ. λ. [κατάσταση](#).
- είναι σε κακό χάλι ή είναι σε κακά χάλια, (για αντικείμενα ή μηχανήματα), βλ. λ. [χάλι](#).
- είπαν κακά λόγια (κάποιοι για κάποιον), βλ. λ. [λόγος](#).
- είχε κακή γέννα, βλ. λ. γέννα.
- είχε κακό τέλος, βλ. λ. [τέλος](#).
- ενός κακού μύρια έπονται, συνήθως, όταν έρχεται μια συμφορά, ακολουθούν και άλλες πολλές: «πρόσεξε μην χάσεις την ψυχραιμία σου τώρα που έπεσε έξω η δουλειά σου, γιατί ενός κακού μύρια έπονται».
- έσκασε απ' το κακό του, ένιωσε υπερβολική κακία, υπερβολική ζήλια: «μόλις έμαθε πως αγόρασα καινούριο αυτοκίνητο, έσκασε απ' το κακό του». (Λαϊκό τραγούδι: δώδεκα και πέντε και πάω να κρεπάρω κι **από το κακό μου θα σκάσω**, δεν μπορώ, άραγε πού να 'ναι να πάω να την πάρω, δώδεκα και πέντε κι ακόμα καρτερώ).
- έφυγε κακήν κακώς, βλ. φρ. τον έδιωξαν κακήν κακώς.
- έχει και τα κακά του, δεν έχει μόνο προτερήματα, αλλά έχει και ελαττώματα: «μην ευθουσιάζεσαι τόσο πολύ μ' αυτόν τον άνθρωπο, γιατί έχει και τα κακά του».
- έχει και την κακή πλευρά του ή έχει και τις κακές πλευρές του ή έχει και την κακή του πλευρά ή έχει και τις κακές του πλευρές, βλ. λ. πλευρά.
- έχει κακές διαθέσεις, βλ. λ. διάθεση.
- έχει κακές προθέσεις, βλ. λ. πρόθεση.
- έχει κακή φήμη, βλ. λ. φήμη.
- έχει κακιά γλώσσα, βλ. λ. [γλώσσα](#).
- έχει κακιά καρδιά, βλ. λ. καρδιά.
- έχει κακιά ψυχή, βλ. λ. ψυχή.
- έχει κακό μάτι, βλ. λ. [μάτι](#).
- έχει κακό όνομα, βλ. λ. [όνομα](#).
- έχει κακό σημάδι, βλ. λ. σημάδι.

- έχει κακό στόμα, βλ. λ. στόμα·
- έχει κακό χέρι, βλ. λ. [χέρι](#)·
- έχει κακό χτύπημα, βλ. λ. [χτύπημα](#)·
- έχει κακούς τρόπους, βλ. λ. [τρόπος](#)·
- έχει τα καλά του, έχει και τα κακά του, βλ. λ. [καλός](#)·
- έχει τα τρία κακά της μοίρας του, βλ. λ. [μοίρα](#)·
- έχει την κακιά, πάσχει από καρκίνο: «αν και έχει την κακιά, αντιμετωπίζει με θάρρος την κατάσταση»·
- έχει τις καλές και τις κακές του στιγμές ή έχει τις καλές και τις κακές στιγμές του, βλ. λ. [στιγμή](#)·
- έχω κακά προηγούμενα (με κάποιον), βλ. λ. προηγούμενο·
- έχω κακιά πείρα, βλ. λ. πείρα·
- έχω τις κακές μου, βλ. φρ. είμαι στις κακές μου·
- έχει το κακό, βλ. φρ. έχει την κακιά·
- έχω το κακό μου το χάλι ή έχω τα κακά μου τα χάλια, βλ. λ. [χάλι](#)·
- ζευγαρώνει ο Θεός δυο κακούς, κι έτσι χαλάει μαζί δυο σπίτια, βλ. λ. σπίτι·
- η αιτία του κακού, βλ. λ. αιτία·
- η αρχή του κακού, βλ. λ. αρχή·
- η κακιά αρρώστια, βλ. συνηθέστ. η κακιά, λ. κακός·
- η κακιά στιγμή, βλ. λ. [στιγμή](#)·
- η κακιά ώρα, βλ. λ. [ώρα](#)·
- η κούκλα, η μούχλα, η πανούκλα και το κακό συναπάντημα, βλ. λ. [κούκλα](#)·
- η σάρα η μάρα και το κακό συναπάντημα, βλ. λ. [σάρα](#)·
- η φτώχεια είναι κακός σύμβουλος, βλ. λ. [φτώχεια](#)·
- ήρθε με κακές διαθέσεις, βλ. λ. διάθεση·
- ήταν ένα κακό όνειρο, βλ. λ. [όνειρο](#)·
- ήταν η κακιά ώρα, βλ. λ. [ώρα](#)·
- θα 'χουμε κακά ξεμπερδέματα, βλ. λ. [ξεμπερδέμα](#)·
- θέλω κακά ή θέλω κακά μου ή θέλω τα κακά μου, (στη γλώσσα των νηπίων), βλ. λ. [κακά](#)·
- θέλω το κακό του, τον εχθρεύομαι και θέλω να τον βλάψω ή θέλω να του συμβεί κάτι κακό: «απ' τη μέρα που με

κατηγόρησε στον διευθυντή μου, δεν το κρύβω πως θέλω το κακό του». (Λαϊκό τραγούδι: *μάνα μου με σκοτώσανε, δυο μαχαιριές μου δώσανε αυτοί που με ζηλεύανε και **το κακό μου θέλανε***).

- *Ιησούς Χριστός νικά κι όλα τα κακά σκορπά ή Ιησούς Χριστός νικάει κι όλα τα κακά σκορπάει ή Ιησούς Χριστός περνά κι όλα τα κακά σκορπά ή Ιησούς Χριστός περνάει κι όλα τα κακά σκορπάει*, βλ. λ. [Χριστός](#).

- ... και κακό, επιτείνει την έννοια του ουσιαστικού που προηγείται και δηλώνει το πολύ, το υπερβολικό: «γέλια και κακό || φωνές και κακό || αστραπές και κακό || αέρας και κακό».

- και τα καλά δεχόμενα και τα κακά δεχόμενα, βλ. λ. δεχόμενα.

- κακά λόγια, βλ. λ. [λόγος](#).

- κακά μαντάτα ή κακό μαντάτο, βλ. λ. [μαντάτο](#).

- κακά σημάδια ή κακό σημάδι, βλ. λ. σημάδι.

- κακά τα ψέματα, βλ. λ. [ψέμα](#).

- κακά ψυχρά κι ανάποδα, απάντηση στην ερώτηση κάποιου *πώς πας ή πώς τα πας ή πώς τα περνάς ή πώς πάνε τα πράγματα*, και έχει την έννοια πως η δουλειά μας, οι υποθέσεις μας ή η ζωή μας γενικά δεν εξελίσσεται ομαλά.

- κακή εξήγηση, (στη γλώσσα των ναρκωτικών) βλ. λ. εξήγηση.

- κακή ζαριά, βλ. λ. ζαριά.

- κακή πίστη, βλ. λ. [πίστη](#).

- κακή πράξη, βλ. λ. πράξη.

- κακή τη πίστει, βλ. λ. [πίστη](#).

- κακιά λύσσα! ή λύσσα κακιά! βλ. λ. λύσσα.

- κακιά πάστα, βλ. λ. πάστα.

- κακιά πληγή, βλ. λ. πληγή.

- κακιά πουτάνα, βλ. λ. πουτάνα.

- κακιά φάρα, βλ. λ. φάρα.

- κακιά ώρα, βλ. λ. [ώρα](#).

- κακό ζάρι, βλ. λ. ζάρι.

- κακό ζουλάπι, βλ. λ. ζουλάπι.

- κακό κεφάλι, βλ. λ. κεφάλι.

- κακό κορίτσι, βλ. λ. κορίτσι.

- κακό μάτι, βλ. λ. [μάτι](#).

- *κακό να σου 'ρθει!* είδος κατάρας·
- *κακό όνειρο*, βλ. λ. [όνειρο](#)·
- *κακό παιδί*, βλ. λ. παιδί·
- *κακό παλικάρι*, βλ. λ. παλικάρι·
- *κακό πατσι*, βλ. λ. πατσι·
- *κακό ποδαρικό*, βλ. λ. [ποδαρικό](#)·
- *κακό που μας βρήκε!* ή *κακό που με βρήκε!* έκφραση απελπισίας για αναπάντεχη ατυχία ή δυστυχία που μας έτυχε. Πολλές φορές, της φρ. προτάσσεται το *αμάν* ή το *βρε*. Ο πλ. και όταν το άτομο μιλάει μόνο για τον εαυτό του·
- *κακό που τον βρήκε!* έκφραση συμπάθειας σε άτομο που του έτυχε αναπάντεχη ατυχία ή δυστυχία. Πολλές φορές, της φρ. προτάσσεται το *αμάν* ή το *βρε* και άλλες φορές, η φρ. κλείνει με το *τον καημένο* ή *τον κακομοίρη* ή *το μαύρο* ή *το φουκαρά*·
- *κακό προηγούμενο*, βλ. λ. προηγούμενο·
- *κακό ριζικό*, βλ. λ. [ριζικό](#)·
- *κακό σκυλί ψόφο δεν έχει*, βλ. λ. σκυλί·
- *κακό σπυρί*, βλ. λ. [σπυρί](#)·
- *κακό σπυρί στον κόλλο σου*, βλ. λ. [σπυρί](#)·
- *κακό συναπάντημα*, βλ. λ. [συναπάντημα](#)·
- *κακό του κεφαλιού σου!* βλ. λ. κεφάλι·
- *κακό χερικό*, βλ. λ. χερικό·
- *κακό χρόνο να 'χεις!* βλ. λ. κακόχρονο να 'χεις(!)·
- *κακό ψόφο να 'χεις!* βλ. λ. κακόψοφο να 'χεις(!)·
- *κακός καιρός*, βλ. λ. [καιρός](#)·
- *κακός μπελάς που με βρήκε!* βλ. λ. [μπελάς](#)·
- *κακός πούστης*, βλ. λ. [πούστης](#)·
- *καλά νιάτα, κακά γεράματα*, βλ. λ. [γεράματα](#)·
- *καλή ζωή, κακιά διαθήκη*, βλ. λ. [ζωή](#)·
- *κάλλιο φιδιού γλώσσα να σε φά(ει), παρά γυναικός κακής*, βλ. λ. φίδι·
- *καλού κακού*, βλ. λ. [καλός](#)·
- *κάνει κακή παρέα*, βλ. λ. παρέα·

- *κάνει κακό μεθύσι*, βλ. λ. *μεθύσι*.
- *κάνει κακό χτύπημα*, βλ. λ. [χτύπημα](#).
- *κάνει μαμ, κακά και νάνι*, βλ. λ. [μαμ](#).
- *κάνει σαν κακιά πεθερά*, βλ. λ. [πεθερά](#).
- *κάνω κακά ή κάνω κακά μου ή κάνω τα κακά μου*, (στη γλώσσα των νηπίων), βλ. λ. [κακά](#).
- *κάνω κακή αγορά*, βλ. λ. *αγορά*.
- *κάνω κακές σκέψεις*, βλ. λ. *σκέψη*.
- *κάνω κακή αρχή*, βλ. λ. *αρχή*.
- *κάνω κακό*, **α.** ενεργώ βλαπτικά, βλάπτω στην υγεία: «το κάπνισμα κάνει κακό». **β.** (γενικά) ενεργώ βλαπτικά: «είναι παλιάνθρωπος και θα σου κάνει κακό». (Λαϊκό τραγούδι: *μάγισσες όπως μ' έλιωσε θέλω κι αυτή να λιώσει και το κακό που μου 'κανε να τ' ακριβοπληρώσει*).
- *κατά κακή μου τύχη*, βλ. λ. [τύχη](#).
- *κάνω το κακό*, ενεργώ βλαπτικά, βλάπτω: «από μικρό οι γονείς μου 'μαθαν να μην κάνω το κακό σε κανέναν || πρόσεχε αυτόν που κάνεις παρέα, γιατί πάντα θέλει να κάνει το κακό στους άλλους».
- *κιτρίνισε απ' το κακό του*, ένιωσε μεγάλη ζήλια: «μόλις έμαθε πως βγήκα πρώτος στις εξετάσεις, κιτρίνισε απ' το κακό του».
- *κλάμα και κακό!* βλ. λ. [κλάμα](#).
- *λαγός τη φτέρη έσειε, κακό του κεφαλιού του ή λαγός τη φτέρη κούναγε, κακό του κεφαλιού του*, βλ. λ. *λαγός*.
- *λέει κακά λόγια*, βλ. λ. [λόγος](#).
- *λέω κακά λόγια*, βλ. λ. [λόγος](#).
- *λέω κακά λόγια (για κάποιον)*, βλ. λ. [λόγος](#).
- *λούσο και κακό!* βλ. λ. [λούσο](#).
- *λύσσαξε απ' το κακό του*, θύμωσε πάρα πολύ και έγινε βίαιος: «μόλις έμαθε πως ο διευθυντής του 'κοψε την άδεια, λύσσαξε απ' το κακό του κι άρχισε να σπάει τις καρέκλες του κυλικείου».
- *μάνιασε απ' το κακό του*, βλ. φρ. *λύσσαξε απ' το κακό του*.
- *μάντης κακών*, βλ. λ. [μάντης](#).
- *Μάρτης γδάρτης και κακός παλουκοκαύτης*, βλ. λ. [παλουκοκαύτης](#).
- *μαύρισε απ' το κακό του*, βλ. συνηθέστ. *μελάνιασε απ' το κακό του*.
- *με κακή πίστη*, βλ. λ. [πίστη](#).
- *με πιάνει το κακό μου*, γίνομαι κακός, εκνευρίζομαι και αντιδρώ άσχημα ή άδικα: «όταν με πιάνει το κακό μου, τους βγάζω την Παναγία».

- με το κακό, με άγριο τρόπο: «δε συμμορφώνεται το παιδί με το κακό». (Λαϊκό τραγούδι: με το καλό δεν πάνεσαι, **με το κακό** σε πήρα, με τα μυαλά που κυβερνάς, πάλι θα μείνεις χήρα)·
- μελάνιασε απ' το κακό του, θύμωσε πάρα πολύ, εξοργίστηκε: «μόλις αντιλήφθηκε πως έλειπαν λεφτά απ' το ταμείο του, μελάνιασε απ' το κακό του»·
- μένει το κακό μάτι, βλ. λ. [μάτι](#)·
- μη, κακά! βλ. λ. [κακά](#)·
- μη, κακό! βλ. συνηθέστ. μη, κακά(!)·
- μια του κλέφτη, δυο του κλέφτη, τρεις και η κακή του μέρα ή μια του κλέφτη, δυο του κλέφτη, τρεις και την κακή του μέρα, βλ. λ. [κλέφτης](#)·
- μια του φίλου, δυο του φίλου, τρεις και η κακή του μέρα ή μια του φίλου, δυο του φίλου, τρεις και την κακή του μέρα, βλ. λ. φίλος·
- μικρό το κακό! βλ. λ. [μικρός](#)·
- μου βγήκε σε κακό, λέγεται για ενέργεια ή προσπάθειά μου που είχε το αντίθετο αποτέλεσμα από το αναμενόμενο: «είχα την εντύπωση πως θα με αντιμετώπιζε πιο φιλικά, αν του 'λεγα ποιος έκανε τη ζημιά, αλλά μου βγήκε σε κακό, γιατί με θεώρησε καρφί»·
- μου 'γινε κακιά πεθερά, βλ. λ. [πεθερά](#)·
- μου 'γινε κακός μπελάς, βλ. λ. [μπελάς](#)·
- μου 'γινε κακός πούστης, βλ. λ. [πούστης](#)·
- μου 'ρχονται κακά, ψυχρά κι ανάποδα, αντιμετωπίζω δυσκολίες, προβλήματα στη δουλειά μου, στις υποθέσεις μου, και γενικά στη ζωή μου όλα μου έρχονται εντελώς άσχημα: «μ' αυτές τις απεργίες και τις καταλήψεις όλα μου 'ρχονται κακά, ψυχρά κι ανάποδα»·
- να μη με δει το βάσκανο και το κακό το μάτι! βλ. λ. [μάτι](#)·
- να μη σε δει το βάσκανο και το κακό το μάτι! βλ. λ. [μάτι](#)·
- ο βλάκας μπορεί να σου κάνει μεγαλύτερο κακό από έναν κακό, βλ. λ. βλάκας·
- ο δρόμος του κακού, βλ. λ. [δρόμος](#)·
- ο Θεός να μη μας το χρωστάει αυτό το κακό ή ο Θεός να μη μας το χρωστάει τέτοιο κακό, βλ. λ. [Θεός](#)·
- ο θυμός είναι κακός δάσκαλος, βλ. λ. θυμός·
- ο κακός δρόμος, βλ. λ. [δρόμος](#)·
- ο κακός ο χρόνος φεύγει, ο κακός ο γείτονας δε φεύγει, βλ. λ. [γείτονας](#)·
- ο νους του πάει στο κακό ή πάει στο κακό ο νους του, βλ. λ. [νους](#)·
- ο νους του πετάει στο κακό ή πετάει στο κακό ο νους του, βλ. λ. [νους](#)·
- ο νους του τρέχει στο κακό ή τρέχει στο κακό ο νους του, βλ. λ. [νους](#)·

- οι κακές γλώσσες, βλ. λ. [γλώσσα](#).
- όποιος πει κακό για μας, να του βγει το μάτι σαν λουκουμάς, βλ. λ. [μάτι](#).
- όποιος τον Αύγουστο γαμεί, κακό χειμώνα βγάζει, βλ. λ. [χειμώνας](#).
- όταν έρθει το κακό, καρτέρει να 'ρθει κι άλλο, συνήθως μια ατυχία, είναι η αρχή πολλών άλλων δυσκολιών αφού ενός κακού μύρια έπονται.
- παίρνω κακό δρόμο ή παίρνω τον κακό δρόμο ή παίρνω τον κακό το δρόμο ή παίρνω το δρόμο τον κακό, βλ. λ. [δρόμος](#).
- παράγινε το κακό, μια δυσάρεστη, ενοχλητική κατάσταση έχει υπερβεί κάθε όριο: «παράγινε το κακό μ' αυτή τη μουρμούρα σου». (Λαϊκό τραγούδι: με την γρίνια που 'χει πέσει **το κακό έχει παραγίνει**, με το φταις και με το φταίω δεν μπορεί χωριό να γίνει).
- πάω απ' το κακό στο χειρότερο, η υγεία ή τα οικονομικά μου επιδεινώνονται, γενικά η εξέλιξη των πραγμάτων στη ζωή μου είναι αρνητική και συνεχώς επιδεινώνεται: «ό,τι και να μου λένε οι γιατροί, εγώ βλέπω ότι πάω απ' το κακό στο χειρότερο || όσες περικοπές κι αν έκανα στα έξοδά μου, συνεχώς πάω απ' το κακό στο χειρότερο».
- περνώ κακά ή την περνώ κακά, δε ζω ευχάριστα, ταλαιπωρούμαι στη ζωή μου: «από τη στιγμή που έμπλεξα μ' αυτή τη γυναίκα, περνώ κακά || έχω μάθει στη ζωή μου να την περνώ κακά, γι' αυτό δε μου κάνει πια αίσθηση».
- πέφτω σε κακά χέρια, βλ. λ. [χέρι](#).
- πήγε από κακό μάτι, βλ. λ. [μάτι](#).
- πλάνταξε απ' το κακό του, αισθάνθηκε έντονη δυσφορία, έντονη στενοχώρια που οφειλόταν στην υπερβολική ζήλια που ένιωσε για κάποιον ή για κάτι: «μόλις έμαθε πως ήταν ερωτευμένη μαζί μου η τάδε, πλάνταξε απ' το κακό του, γιατί από καιρό τη λιγουρευόταν || όταν έμαθε για τις επιτυχίες που είχα στη δουλειά μου, πλάνταξε απ' το κακό του».
- πολύ κακό για το τίποτα, λέγεται για μεγάλη αναταραχή, για μεγάλη αναστάτωση ή φασαρία χωρίς σπουδαίο λόγο: «αρπάχτηκαν στα χέρια, γιατί νόμισε πως ήθελε να του φάει τη σειρά. -Πολύ κακό για το τίποτα».
- πρασίτισε απ' το κακό του, ένιωσε μεγάλη κακία, μεγάλη ζήλια, που δεν μπόρεσε να την κρύψει: «μόλις μ' είδε μέσα στο καινούριο μου αυτοκίνητο, πρασίτισε απ' το κακό του».
- σιγοβράζει το κακό, ενεργεί χωρίς να πολυφαίνεται: «επικρατούσε μια συγκρατημένη ανησυχία, γιατί κάπου υποπτεύονταν πως σιγοβράζε το κακό».
- σκύλιασε απ' το κακό του, εξοργίστηκε μέχρι μανίας: «μόλις έμαθε ποιος ήταν αυτός που τον κάρφωσε στην αστυνομία, σκύλιασε απ' το κακό του κι ορκίστηκε να τον εκδικηθεί».
- τ' άνθη του κακού, βλ. λ. [άνθος](#).
- τα βρομισμένα λάχανα κακή σαλάτα κάνουν, βλ. λ. [λάχανο](#).
- τα γέλια θα σου βγουν σε κακό ή το γέλιο θα σου βγει σε κακό, βλ. λ. [γέλιο](#).
- τα πράγματα πηγαίνουν απ' το κακό στο χειρότερο, βλ. λ. [πρά\(γ\)μα](#).
- την κακή και την ψυχρή σου μέρα! βλ. λ. [μέρα](#).
- την κακή σου και την ψυχρή σου! ή την κακή σου, την ψυχρή σου και την ανάποδή σου! ειρωνική απάντηση σε

κάποιον ο οποίος στην ερώτησή μας *πώς πας* ή *πώς τα πας* ή *πώς τα περνάς* ή *πώς πάνε τα πράγματα* μας απαντάει καλά, ενώ εμείς γνωρίζουμε πως κάθε άλλο παρά καλά είναι·

- την κακή σου (την) ώρα! βλ. λ. [ώρα](#)·
- την κακή του τη μέρα! βλ. λ. [μέρα](#)·
- της κακής κυράς και τα μαλλιά της φταίγουν, βλ. λ. [κυρά](#)·
- της κακιάς ψωλής τα μαλλιά της φταίνε, βλ. λ. ψωλή·
- της κακιάς ώρας, βλ. λ. [ώρα](#)·
- το δέντρο της γνώσεως του καλού και του κακού, βλ. λ. [γνώση](#)·
- το κακό είναι που... ή το κακό είναι πως... ή το κακό είναι ότι..., δηλώνει τη δυσaréσκειά ή τη δυσφορία μας για κάποια υπόθεση ή κατάσταση: «το κακό είναι που, ενώ μου χρωστάει ένα κάρο λεφτά, έρχεται συνεχώς και μου ζητάει κι άλλα || εμείς είμαστε έτοιμοι για την εκδρομή μας, όμως το κακό είναι ότι δε μας βοηθάει ο καιρός»·
- το κακό μαντάτο έρχεται τρεχάτο, βλ. λ. [μαντάτο](#)·
- το κακό δεν (ουκ) ουκ ευλογείται, λέγεται με κάποια χαιρέκακη διάθεση στην περίπτωση που μαθαίνουμε πως κάποιος που μας έβλαψε, έπαθε κι αυτός κάποιο κακό. Συνών. το άδικο δεν (ουκ) ευλογείται·
- το παίζουν ο κακός κι ο καλός μπάτσος, βλ. λ. [μπάτσος](#)·
- το 'χω για κακό ή το 'χω σε κακό, το θεωρώ κακό σιωνό: «το 'χω σε κακό να βλέπω το πρωί μαύρη γάτα || το 'χω σε κακό να δίνω δανεικά λεφτά τη στιγμή που χαρτοπαίζω»·
- το μυαλό του πάει στο κακό ή πάει στο κακό το μυαλό του, βλ. λ. [μυαλό](#)·
- το πνεύμα του κακού, βλ. λ. πνεύμα·
- το σπέρμα του κακού, βλ. λ. [σπέρμα](#)·
- το 'φερε η κακιά η ώρα, βλ. λ. [ώρα](#)·
- τον βλέπω με κακό μάτι, βλ. λ. [μάτι](#)·
- τον βρήκα σε κακή στιγμή, βλ. λ. [στιγμή](#)·
- τον βρήκα σε κακή ώρα, βλ. λ. [ώρα](#)·
- τον βρήκα στις κακές του, **α.** τον βρήκα σε κακή ψυχολογική κατάσταση, σε στιγμή που είχε τα νεύρα του, που ήταν νευριασμένος: «πήγα να πιω ένα καφεδάκι στο γραφείο του, αλλά, επειδή τον βρήκα στις κακές του έφυγα αμέσως». **β.** τον βρήκα σε κακή οικονομική κατάσταση: «πήγα να του ζητήσω δανεικά, αλλά, μόλις κατάλαβα πως τον βρήκα στις κακές του δεν του είπα τίποτα». (Λαϊκό τραγούδι: **με βρήκες στις κακές μου και μ' εγκατέλειπες, στις δύσκολες στιγμές μου πόσο μου έλειπες**)·
- τον έδιωξαν κακήν κακώς, τον έδιωξαν με άσχημο ή με βίαιο τρόπο: «όταν βγήκαν στο φως οι απάτες του, τον έδιωξαν κακήν κακώς απ' τη δουλειά»·
- τον έπιασα με το κακό, βλ. φρ. τον πήρα με το κακό·

- τον έπιασα με το καλό, τον έπιασα με το κακό, βλ. φρ. καλός·
- τον κακό μου τον καιρό, βλ. λ. [καιρός](#)·
- τον κακό σου το φλάρο! βλ. λ. [φλάρος](#)·
- τον κακό σου τον καιρό! βλ. λ. [καιρός](#)·
- τον πέτυχα σε κακή στιγμή, βλ. λ. [στιγμή](#)·
- τον πέτυχα σε κακή ώρα, βλ. λ. [ώρα](#)·
- τον πήρα από κακό μάτι ή τον πήρα με κακό μάτι, βλ. λ. [μάτι](#)·
- τον πήρα με το κακό, τον αγρίεψα, του συμπεριφέρθηκα άγρια, απότομα: «αφού τον πήρες με το κακό, καλά έκανε κι έφυγε»·
- τον πήρα με το καλό, τον πήρα με το κακό, βλ. λ. [καλός](#)·
- τόσο κακό για το τίποτα! βλ. φρ. πολύ κακό για το τίποτα·
- του κάκου, (από τη γενική του επιθ. κακός με αναβίβαση του τόνου) μάταια, άσκοπα, στα χαμένα: «τόσες συμβουλές πήγαν του κάκου || του κάκου φώναζα να μ' ακούσει, αλλά ήταν ήδη πολύ μακριά και δε μ' άκουγε». (Λαϊκό τραγούδι: *όσα κι αν μου πεις, του κάκου, τα μυαλά μου δε γυρνάς, τράβα, φύγε μακριά μου, την καρδιά σου μη χαλάς*)·
- τρίτωσε το κακό, λέγεται συνήθως με ανακούφιση, γιατί υπάρχει η αντίληψη πως, αν επαναληφθεί για τρίτη φορά σε σύντομο χρονικό διάστημα κάποια κακή ή δυσάρεστη κατάσταση, τότε απαλλασσόμαστε, φεύγει, μας προσπερνάει κάθε άλλη δυσάρεστη στιγμή·
- τρώγεται απ' το κακό του, φθείρεται ψυχικά από την κακία που νιώθει για κάποιον ή για κάτι: «είναι τόσο κακός άνθρωπος, που, όταν δει κάποιον να προκόβει στη ζωή του, τρώγεται απ' το κακό του»·
- τσιρίδα και κακό! βλ. λ. [τσιρίδα](#)·
- φύγε κακό απ' τα μάτια μου, βλ. λ. [μάτι](#)·
- φωνή και κακό! βλ. λ. [φωνή](#)·
- χτυπώ το κακό στη ρίζα του, βλ. λ. [ρίζα](#)·